

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญ.....	๘
สารบัญตาราง.....	๙
สารบัญภาพ.....	๙
บทที่	
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
บทที่ ๒ การตรวจเอกสาร.....	๔
2.1 ลักษณะทางพฤกษาศาสตร์ของผักดีด.....	4
2.2 การใช้ประโยชน์ของผักดีด.....	5
2.3 การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชเพื่อขยายพันธุ์ และเซลล์พืช.....	6
2.4 อนุมูลอิสระ และสารต้านอนุมูลอิสระ.....	25
2.5 อนุมูลอิสระที่ใช้ในการศึกษา.....	32
บทที่ ๓ อุปกรณ์และวิธีการศึกษา.....	22
3.1 อุปกรณ์การศึกษา.....	33
3.2 สารเคมี.....	34
3.3 วิธีการศึกษา.....	35
บทที่ ๔ ผลการศึกษา.....	42
4.1 ผลของไฮโดรโคนินต่อการซักนำให้เกิดยอดของผักดีด.....	42
4.2 ผลของออกซินและไฮโดรโคนินต่อการซักนำให้เกิดแคลลัสของผักดีด.....	42

บทที่

หน้า

4.3 ผลของการเพาะเลี้ยงเซลล์แขวนลอยของผักดีดเพื่อศึกษาการเติบโตของเซลล์แขวนลอยและความสามารถในการต้านออกซิเดชัน.....	48
4.3.1 การเติบโตของเซลล์แขวนลอยของผักดีด	48
4.3.2 การตรวจสอบความสามารถในการขัดอนุมูล DPPH	50
4.3.3 ปริมาณฟีนอลิก	52
4.3.4 ปริมาณฟลาโวนอยด์	54
บทที่ 5 อภิปรายผลการศึกษา	56
บทที่ 6 สรุปผลการศึกษา	60
รายการอ้างอิง	62
ภาคผนวก	70
ภาคผนวก ก	71
ภาคผนวก ข	72
ภาคผนวก ค	84
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	85

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 พืชสมุนไพรบางชนิดที่ผลิตสารทูติยภูมิและการประยุกต์ใช้	7
2 งานวิจัยที่ซักน้ำการเกิดยอดในหลอดทดลองเพื่อการขยายพันธุ์พืชสกุล <i>Solanum</i> และสกุลอื่นๆ	9
3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเพาะเลี้ยงเคลลัส และเซลล์เขวนโดยของพืชสกุล <i>Solanum</i> และสกุลอื่นๆ	14
4 อนุมูลอิสระ	25
5 กลไกการเกิดอนุมูลอิสระ	26
6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา antioxidant activity ของพืชในสกุล <i>Solanum</i> และสกุลอื่นๆ	28
7 ชนิดและความเข้มข้นของสารควบคุมการเจริญเติบโตของพืชที่ใช้ซักน้ำให้เกิดยอดจากชิ้นส่วนใบและปล้องของผักดีดในอาหารกึ่งแข็ง MS	36
8 ชนิดและความเข้มข้นของสารควบคุมการเจริญเติบโตของพืชที่ใช้ในการซักน้ำให้เกิดเคลลัสจากชิ้นส่วนใบและปล้องของผักดีดในอาหารกึ่งแข็ง MS	38
9 ผลของไซโตโคนินต่อการซักน้ำให้เกิดยอดของผักดีดจากชิ้นส่วนปล้อง	44
10 ผลของออกซินและไซโตโคนินต่อการซักน้ำให้เกิดเคลลัสของผักดีดจากชิ้นส่วนปล้อง	45
11 ผลของออกซินและไซโตโคนินต่อการซักน้ำให้เกิดเคลลัสของผักดีดจากชิ้นส่วนใบ	46
12 ค่า Scavenging activity (%) ของสารสกัดจากตัวอย่างสุดของเซลล์เขวนโดยณ วันที่ 0, 5, 9, 13, 17, 21 และ 25 ตามลำดับ	72
13 ค่า Scavenging activity (%) ของสารสกัดจากตัวอย่างสุดของเซลล์เขวนโดยณ วันที่ 0, 5, 9, 13, 17, 21 และ 25 ตามลำดับ	76

ตารางที่	หน้า
14 ค่า Scavenging activity (%) ของสารสกัดจากตัวอย่างสดและแห้งของใบและลำต้นจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	80
15 ค่า Scavenging activity (%) ของสารสกัดจากตัวอย่างสดและแห้งของใบจากในธรรมชาติ	81
16 ค่า Scavenging activity (%) ของสารสกัดจากตัวอย่างสดและแห้งของผักกาดขาว	81
17 ปริมาณฟีนอลิกของสารสกัดจากตัวอย่างเซลล์เขวนโดยทั้งสดและแห้ง ณ วันที่ 0, 5, 9, 13, 17, 21 และ 25 ตามลำดับ	82
18 ปริมาณฟีนอลิกของสารสกัดจากตัวอย่างสด	82
19 ปริมาณฟลาโวนอยด์ของสารสกัดจากตัวอย่างเซลล์เขวนโดยทั้งสดและแห้ง ณ วันที่ 0, 5, 9, 13, 17, 21 และ 25 ตามลำดับ	83
20 ปริมาณฟลาโวนอยด์ของสารสกัดจากตัวอย่างทั้งสดและแห้ง	83

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ผักดีด หรือ ต้ออยตั้ง	4
2	ยาลดดีเข้าตามภูมิปัญญาชาวบ้านประกอบด้วยใบ และรากผักดีดสด หญ้าปากคราวย ต้นตะไคร้ ในหญ้าแพรก และอ้อยดำเนินมา เช่นน้ำใช้ลดดีเข้าในเด็กเล็ก.....	5
3	ปฏิกิริยาการขจัดอนุมูล DPPH (1,1 diphenyl-2-picrylhydrazyl radical)	32
4	การซักนำให้เกิดยอดของผักดีดจากชิ้นส่วนปล้อง.....	47
5	การซักนำให้เกิดเคลลัสของผักดีดจากชิ้นส่วนปล้อง.....	47
6	การซักนำให้เกิดเคลลัสของผักดีดจากชิ้นส่วนใบ.....	47
7	การเติบโตของเซลล์เขวนloy ในอาหารเหลวสูตร MS ที่เติม 2,4-D ความเข้มข้น 0.25 mg/L ร่วมกับ BA ความเข้มข้น 0.05 mg/L ในช่วงเวลาการเติบโตของวันที่ 0, 5, 9, 13, 17, 21 และ 25 ตามลำดับ.....	48
8	เซลล์เขวนloy ของเคลลัสจากชิ้นส่วนปล้องในอาหารเหลวสูตร MS ที่เติม 2,4-D ความเข้มข้น 0.25 mg/L ร่วมกับ BA ความเข้มข้น 0.05 mg/L ในช่วงเวลาการเติบโตของวันที่ 0, 5, 9, 13, 17, 21 และ 25 ตามลำดับ.....	49
9	ค่า Scavenging activity (%) ของสารสกัดจากตัวอย่างสดเซลล์เขวนloy ของ ผักดีดที่เพาะเลี้ยงในอาหารเหลวสูตร MS ที่เติม 2,4-D ความเข้มข้น 0.25 mg/L ร่วมกับ BA ความเข้มข้น 0.05 mg/L ในช่วงเวลาการเติบโตของวันที่ 0, 5, 9, 13, 17, 21 และ 25 ตามลำดับ.....	51
10	ค่า Scavenging activity (%) ของสารสกัดจากตัวอย่างแห้งเซลล์เขวนloy ของ ผักดีดที่เพาะเลี้ยงในอาหารเหลวสูตร MS ที่เติม 2,4-D ความเข้มข้น 0.25 mg/L ร่วมกับ BA ความเข้มข้น 0.05 mg/L ในช่วงเวลาการเติบโตของวันที่ 0, 5, 9, 13, 17, 21 และ 25 ตามลำดับ.....	51

ภาคที่	หน้า
11 ปริมาณฟีนอลิกของสารสกัดจากตัวอย่างสอดเชลล์เขวนโดยของผักดีดที่เพาะเลี้ยงในอาหารเหลวสูตร MS ที่เติม 2,4-D ความเข้มข้น 0.25 mg/L ร่วมกับ BA ความเข้มข้น 0.05 mg/L ในช่วงเวลาการเติบโตของวันที่ 0, 5, 9, 13, 17, 21 และ 25 ตามลำดับ.....	53
12 ปริมาณฟีนอลิกของสารสกัดจากตัวอย่างแห้งเชลล์เขวนโดยของผักดีดที่เพาะเลี้ยงในอาหารเหลวสูตร MS ที่เติม 2,4-D ความเข้มข้น 0.25 mg/L ร่วมกับ BA ความเข้มข้น 0.05 mg/L ในช่วงเวลาการเติบโตของวันที่ 0, 5, 9, 13, 17, 21 และ 25 ตามลำดับ.....	53
13 ปริมาณฟลาโนออยด์ของสารสกัดจากตัวอย่างสอดเชลล์เขวนโดยของผักดีดที่เพาะเลี้ยงในอาหารเหลวสูตร MS ที่เติม 2,4-D ความเข้มข้น 0.25 mg/L ร่วมกับ BA ความเข้มข้น 0.05 mg/L ในช่วงเวลาการเติบโตของวันที่ 0, 5, 9, 13, 17, 21 และ 25 ตามลำดับ.....	55
14 ปริมาณฟลาโนออยด์ของสารสกัดจากตัวอย่างแห้งเชลล์เขวนโดยของผักดีดที่เพาะเลี้ยงในอาหารเหลวสูตร MS ที่เติม 2,4-D ความเข้มข้น 0.25 mg/L ร่วมกับ BA ความเข้มข้น 0.05 mg/L ในช่วงเวลาการเติบโตของวันที่ 0, 5, 9, 13, 17, 21 และ 25 ตามลำดับ.....	55